

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Факультет Обліку та аудиту
Кафедра обліку у виробничій сфері

Міждисциплінарна курсова робота
з «Фінансового і управлінського обліку»
на тему:
«Облік адміністративних витрат та напрямки його вдосконалення»

Виконала:

студентка 4 курсу, групи ОПД-41

напряму підготовки:

облік та аудит у промисловості

Балабуст А.О.

Керівник:

Богуцька Л.Т.

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____

(підпис) (прізвище та ініціал)

Тернопіль 2017

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Поняття, склад та класифікація адміністративних витрат.....	5
2. Організація та методика фінансового обліку адміністративних витрат.....	11
3. Особливості управлінського обліку адміністративних витрат.....	17
4. Шляхи вдосконалення обліку адміністративних витрат в Україні.....	23
Висновок.....	27
Список використаних джерел.....	29

ВСТУП

Однією з передумов досить таки ефективного функціонування підприємства в сучасних умовах є виконання облікової політики, а це в свою чергу дає можливість для підприємства раціонально використовувати трудові, фінансові, а також матеріальні ресурси.

Коли Україна перейшла на більш національні стандарти бухгалтерського обліку, то це призвело до суттєвих змін щодо підходів до формування в обліку інформації про витрати, які понесло підприємство. В цьому випадку формується лише виробнича собівартість, яка в свою чергу складається з прямих виробничих та певної частини загальновиробничих витрат, які пов'язують з організацією та управлінням виробництва. Щодо повної собівартості продукції, до якої ще й додають адміністративні витрати і витрати на збут, виділяють певний момент такий, як те, що вона знаходиться в компетенції управлінського обліку.

Адміністративні витрати в структурі витрат підприємства посідають досить таке важливе місце.

Ведення бухгалтерського обліку адміністративних витрат, а саме методика його ведення, а також удосконалення організації досить тісно пов'язано з вирішенням питань: визначенням складу адміністративних витрат, обґрунтуванням більш раціональних методів їх розподілу, створенням відповідних передумов покращання обліку адміністративних витрат; організацією їх обліку.

Щодо адміністративних витрат, то їх методика обліку зазнає критичних оцінок, які потребують певних шляхів вдосконалення. Міжнародні стандарти є прикладом для бухгалтерського обліку в Україні, а саме тому ведеться дуже велика робота по наближенню бухгалтерського обліку і контролю до міжнародних стандартів. Також актуальною є організація контролю адміністративних витрат. Відбуваються певні зрушення в економіці, зміна суб'єктів власності на засоби виробництва, які спонукають до пошуку шляхів організації господарського контролю.

Актуальною є розробка науково обґрунтованої методики контролю адміністративних витрат, яка в майбутньому змогла б підвищити ефективність використання трудових, фінансових і матеріальних ресурсів.

Метою моєї курсової роботи є визначення та обґрунтування певних особливостей організації обліку адміністративних витрат, а також розробка практичних пропозицій та рекомендацій щодо створення раціонального обліку адміністративних витрат і контролю.

Відповідно до поставленої мети в роботі передбачено вирішення таких основних завдань:

- проаналізувати сутність адміністративних витрат, їх роль та місце в системі облікової інформації

- дослідити економічну природу управлінського обліку адміністративних витрат, їх склад

- визначити організацію і методику обліку адміністративних витрат

- проаналізувати основні напрямки ефективного розвитку адміністративних витрат

Теоретичні засади та існуюча практика обліку адміністративних витрат є предметом моєї курсової роботи.

Об'єктом дослідження є процес ведення обліку адміністративних витрат на підприємствах.

1. Поняття, склад та класифікація адміністративних витрат.

Нині в наукових літературах відсутня єдина точка зору щодо певної сутності і тлумачення поняття «витрати». Ще до самого початку набуття чинності Національних Положень (Стандартів) в бухгалтерській практиці використовувались такі поняття як «витрати» і «затрати». Якщо говорити про перше поняття, то воно чимись схоже з собівартістю продукції, а друге поняття включає в себе крім собівартості, ще й непродуктивні витрати, джерелом погашення яких були так звані фонди економічного стимулювання, а також залишковий прибуток і цільове фінансування. У зв'язку з введенням в дію П(С)БО 16 „Витрати” під останніми розуміють зменшення активів або збільшення зобов'язань, що приводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені. Ото ж, із цього визначення випливає, що витратами підприємства є певні вилучення коштів, яке пов'язане з господарською діяльністю, за мінусом відрахувань в фонд дивідендів, страхового (резервного) капіталу і на поповнення статутного капіталу.

Багато вчених-економістів вважають, що витрати є обґрунтованими умовами господарської діяльності, які характеризуються споживанням фінансових, трудових і матеріальних ресурсів. Під напрямком обліку витрат розуміють сферу діяльності, де вимагається відокремлений цілеспрямований облік таких витрат. Якщо говорити простими словами, то якщо виникає якась необхідність у визначенні витрат на щось, то це щось є напрямком обліку.

У бухгалтерському обліку витрати відображаються або зі зменшенням активів або зі збільшенням зобов'язань.

Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.

Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені.

Існують витрати, які неможливо досить прямо пов'язати з доходом за певний період, і вони відображаються у складі витрат за той звітний період, в якому вони були здійснені.

Витрати, пов'язані з операційною діяльністю, які не включаються до собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), поділяються на :

- а) адміністративні витрати;
- б) витрати на збут ;
- в) інші операційні витрати.

Адміністративні витрати - це витрати в сфері управління, які включають трудові та грошово - матеріальні витрати, пов'язані із здійсненням загального управління господарської діяльності підприємства загалом. [4, с.156].

Адміністративні витрати, які пов'язані з управлінням і обслуговуванням підприємства загалом, як правило, обліковуються на рахунку активному 92 «Адміністративні витрати».

Не дивлячись на те, що усі адміністративні витрати не входять до виробничої собівартості продукції, то методика організації саме їх обліку буде аналогічна ж методиці обліку загальногосподарських витрат, а це в свою чергу дає змогу розглядати їх в одному розділі підручника.

До адміністративних витрат відносяться загальногосподарські витрати, які спрямовані на обслуговування та управління проектною організацією, а саме:

1. Витрати на заробітну плату, до яких входять усі види грошових і матеріальних доплат, які відповідно до штатного розкладу, а також відповідно до встановлених та визначених організацією систем оплати праці, а також передбачені чинним законодавством надбавки і доплати і виплати, які мають компенсаційний характер, а також премії і одноразова заохочувальна матеріальна допомога:

- адміністративно-управлінського персоналу проектної організації (керівників організацій, їх заступників, головних інженерів, працівників планового відділу, бухгалтерії, відділу кадрів, постачання тощо);

- робітників, які виконують загальногосподарське обслуговування проектної організації (телефоністів, телеграфістів, радіооператорів, операторів зв'язку, операторів електронно-обчислювальних машин, двірників, прибиральниць тощо);

- іншого загальногосподарського персоналу.

2. За встановленими законодавством нормами, а саме відрахування на соціальні заходи, які передбачені пунктом 4 розділу III Методичних рекомендацій, від витрат на оплату праці працівників, зазначених у пунктах 1 та 4.1. цього Переліку.

3. Витрати на службові відрядження працівників апарату управління проектної організації та робітників, зайнятих господарським обслуговуванням.

4. Різноманітні витрати на транспортне обслуговування працівників проектної організації, пов'язане з її управлінням (витрати на експлуатацію та утримання службових легкових автомобілів, що перебувають на балансі проектної організації (орендуються) та обслуговують працівників апарату управління), можна віднести такі:

4.1 Зарплата для водіїв і інших робітників, які виконують роботу щодо обслуговування легкових автомобілів;

4.2 Вартість мастильних і паливних матеріалів, а також певних експлуатаційних матеріалів, ремонт і знос автомобільної гуми;

4.3 Кошти, які ідуть на утримання гаражів для автомобілів, а також кошти на місце для стоянки автомобіля (водопостачання, каналізація, енергопостачання);

4.4 Амортизаційні відрахування (орендна плата), витрати на поточний ремонт, технічний огляд, технічне обслуговування легкових автомобілів та поточний ремонт гаражів і місць стоянки автомобілів.

5. Витрати на матеріально-технічне забезпечення апарату управління проектною організацією та інші загальногосподарські витрати, а саме:

5.1. Витрати на купівлю товарів канцелярського приладдя, різноманітних бланків звітності та обліку;

5.2. Кошти на поточний ремонт будинків, споруд, приміщень, а також на експлуатацію та утримання, що використовуються для апарату управління;

5.3. Страхування майна, операційна оренда, ремонт, опалення, амортизація, освітлення, вонопостачання, охорона, водовідведення – це все є витратами на утримання інших нематеріальних необоротних активів загальногосподарського використання та утримання основних засобів;

5.4. Відрахування, такі як: амортизаційні від первісної або справедливої вартості основних фондів, які призначені для обслуговування апарату управління (крім легкових автомобілів) певної проектною організацією, які обчислюються за їх первісною вартістю відповідно до встановлених норм;

5.5. Ремонт, а також знос швидкозношувального інвентаря та малоцінних предметів загальногосподарського призначення і використання;

5.6. Кошти, які належать на експлуатацію та утримання абсолютно усіх видів радіо та зв'язку, що використовуються для здійснення управління тією ж проектною організацією і перебувають на її балансі, також сюди можна віднести оплату за користування зв'язком, а саме: телеграфні, поштові, телефонні, факс;

5.7. Витрати на утримання, ремонт та експлуатацію лічильно-обчислювальної, машинописної, розмножувальної та іншої оргтехніки, якою користується апарат управління;

5.8. Сплата певних послуг, які надаються окремими сторонніми організаціями апарату управління, у випадку, якщо у штатному розкладі не передбачено ніяких відповідних функціональних служб, включаючи витрати на певні обчислювальні, друкарські, розмножувальні та інші роботи;

5.9. Оплата послуг консультативного та інформаційного характеру (у тому числі витрати на придбання літератури, і передплату спеціалізованих

періодичних видань), пов'язаних із забезпеченням поточної господарської діяльності, виготовленням та зберіганням продукції допоміжних служб організації, додержанням законодавства.

6. Винагороди за юридичні послуги, з оцінки майна, а також аудиторські послуги, а саме: оплата за проведення аудиторських перевірок, які є обов'язковими і передбачені законодавством, тобто все це є професійними послугами;

7. Витрати на врегулювання спорів у судових органах;

8. Корпоративні витрати, які є загальними, а саме: витрати на проведення річних зборів, витрати організаційні, витрати на оприлюднення річного звіту, представницькі витрати;

9. Оплата за певним збором, яка передбачена законодавством та реєстрація організації або її філій, якщо такі присутні в органах державної виконавчої влади;

10. Оплата послуг комерційних банків або певних інших кредитно-фінансових установ за обслуговування, а саме: розрахунково-касове;

11. Допомога, яка вважається одноразовою, і яка виплачується робітникам чи працівникам відповідно до чинного законодавства під час проведення, прийому або направлення на роботу в інше місто;

12. Відрахування філій (відособлених структурних підрозділів) на утримання апарату управління проектною організацією, а також витрати безпосередньо проектною організацією на утримання корпорації, асоціації тощо.

13. Передбачені в законі України, постанові Верховної Ради України, указі Президента України та декретами Кабінету Міністрів України – збори, податки і інші обов'язкові платежі окрім, податків, зборів і платежів, які включаються до собівартості прєктних робіт. Ці податки, збори, і платежі, які передбаченні чинними законодавчими документами включають: податок, який стягується з власників транспортних засобів та безлічі у них машин і механізмів; оплата за землю; сплата за забруднення природи, а саме:

природного навколишнього середовища; комунальний податок; оплата за державне мито.

14. Витрати на оплату процентів за кредити (фінансові), які отримуються для поповнення власних обігових коштів і для купівлі основних фондів, нематеріальних активів для поточної діяльності, незалежно від терміну кредитування;

15. Кошти на виплату процентів (винагороди) за використання матеріальних цінностей, які придбані в оренду, або іншими словами (лізинг) для загальногосподарського користування.

Зміст і склад адміністративних витрат визнаний П(с)БО 16, який має назву «Витрати». Обліковуються адміністративні витрати на окремому активному рахунку і відображаються окремою статтею в Звіті про фінансові результати.

На сьогоднішній день, облік адміністративних витрат також вимагає досить таких новітніх підходів до вибору ознак щодо їх класифікації, які дозволяють дуже добре організувати систему, яка відповідає за управління витратами. Існують певні основні фактори, які відповідають відповідають за класифікаційні ознаки адміністративних витрат підприємства певної галузі, а також за систему їх обліку і калькулювання собівартості продукції є такі ознаки:

- форма і певний вигляд господарської діяльності підприємства;
- побудова організаційна господарської діяльності;
- підгалузь та галузь виду діяльності;
- види продукції, які виробляються на підприємстві;
- методи оцінки об'єктів обліку;
- методи формування собівартості продукції.

Адміністративні витрати промислових підприємств в повній сумі щомісячно списуються на зменшення фінансових результатів від операційної діяльності бухгалтерським записом Дт 791 Кт 92.

2. Організація та методика фінансового обліку адміністративних витрат.

Для того, щоб відобразити загальногосподарські витрати, які пов'язані з управлінням і обслуговуванням підприємства, призначений таких рахунок бухгалтерського обліку, як 92 «Адміністративні витрати».

92 рахунок «Адміністративні витрати», за дебетом цього рахунка відображається сума адміністративних витрат, які визнані, а за кредитом відбувається списання на рахунок 79 «Фінансові результати».

Облік аналітичний щодо адміністративних витрат ведеться відповідно до статей витрат або в розрізі окремих елементів витрат.

Стосовно П(С)БО 16 «Витрати», витратами за статтями калькуляції є: прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати, загальновиробничі витрати.

Статті, такі як «Витрати на оплату праці апарату управління» обліковуються відповідно до певної номенклатури посад і одночасно на нараховану оплату керівника підприємства, заступників керівника, головного інженера, робітників бухгалтерської та економічної служби, секретарям-друкаркам та іншим, але при цьому, рахунок 92 «Адміністративні витрати» дебетують, а рахунок 66 кредитують.

Статті «Відрахування на соціальні заходи» відображають внески на соціальні заходи від зарплати нарахованої робітникам апарату управління, але при цьому, рахунок 92 буде відображатись за дебетом, а рахунок 65 буде відображатись за кредитом. Що стосується статті «Інші адміністративні витрати», до них відносять: витрати на канцелярські приладдя, телеграфні і поштові витрати; кошти на утримання адміністративних споруд (а саме: освітлення, опалення, водопостачання, ремонт і амортизація будівель); вартість бланків планової, облікової та звітної документації; вартість інвентаря, а також малоцінних та швидкозношувальних предметів, сюди ж можна віднести страхові платежі по будівлях; оплата за їх утримання і використання різноманітних технічних засобів управління (обчислювальних

центрів, диспетчерського зв'язку); кошти, які ідуть на ремонт інвентаря та будівель, утримання та обслуговування легкового транспорту, сторожової охорони, пожежної, певні винагороди і виплати за професійні проги, такі як: юридичні або аудиторські послуги, і звичайно, плата за розрахунково-касове обслуговування та безліч інших послуг банків.

Дебетують рахунок 92 «Адміністративні витрати» і кредитують рахунки: 13 «Знос необоротних активів»; 20 «Виробничі запаси»; 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети»; 30 «Каса»; 31 «Рахунки в банках»; 66 «Розрахунки з оплати праці»; 68 «Розрахунки за іншими операціями».

- ✓ Витрати операційної діяльності групуються за такими економічними елементами:
- ✓ матеріальні затрати;
- ✓ амортизація;
- ✓ відрахування на соціальні заходи;
- ✓ інші операційні витрати;
- ✓ витрати на оплату праці.

«Матеріальні затрати». Що стосується матеріальних затрат, то до складу їх елемента відноситься вартість витрачених у виробництві (крім продукту власного виробництва):

- ✓ паливо та енергія;
- ✓ купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби;
- ✓ сировина та основні матеріали, які потрібні у виробництві;
- ✓ запасні частини;
- ✓ будівельні матеріали;
- ✓ тара і тарні матеріали;
- ✓ допоміжні та інші матеріали.

«Витрати на оплату праці». До таких витрат включається:

- ✓ зарплата за тарифами та окладами,
- ✓ різноманітні премії та заохочення,

- ✓ виплати компенсаційного характеру,
- ✓ оплата відпусток та іншого часу, який невідпрацьований,
- ✓ інші витрати на оплату праці.

«Відрахування на соціальні заходи» включають:

- ✓ відрахування на страхування соціального характеру;
- ✓ відрахування на пенсійне забезпечення;
- ✓ внески в основному страхові на випадок безробіття;
- ✓ відрахування на страхування персоналу (індивідуальне);
- ✓ відрахування на інші заходи соціального призначення.

До складу елемента "Амортизація" включається сума нарахованої амортизації основних засобів, нематеріальних активів та інших необоротних матеріальних активів.

«Інші операційні витрати». До них включається усі витрати, які стосуються операційної діяльності, котрі не ввійшли до складу елементів, наведених в пункті 22-25 Положення (стандарту), це зокрема, витрати на відрядження, на різноманітні виплати матеріальної допомоги, на послуги зв'язку, а також оплата за використання розрахунково-касового обслуговування.

Загалом, уся загальна методика, яка стосується побудови обліку адміністративних витрат за елементами аналогічна до методики, яка стосується побудови витрат виробничої діяльності або витрат на збут. Тобто, існують певні етапи і перший етап буде включати формування елемента витрат – витрати на оплату праці, матеріальні витрати тощо, а якщо говорити про другий етап, то на ньому проводиться списання цих витрат на фінансові результати. Це, що стосується фінансового обліку. А якщо говорити про внутрішньогосподарський облік, то у ньому визначається можливість їх побудови за ознаками непрямого або прямого відношення до відповідного виду продукції або іншої ознаки.

Раціональна організація аналітичного обліку витрат взагалі та аналітичний облік адміністративних витрат зокрема мають важливе значення

для визначення їх рівня, контролю й аналізу, а також об'єктивного визначення фінансових результатів діяльності підприємства. [9, с.201].

Що стосується аналітичного обліку, то по рахунку 92 «Адміністративні витрати», облік бажано вести у спеціальній відомості (книзі).

Аналітичний облік до всіх інших синтетичних рахунків витрат виробничих і торговельних підприємств доцільно вести аналогічно, як рекомендовано вести аналітичний облік адміністративних витрат.

Кореспонденція (типова) рахунків по обліку адміністративних витрат наведена у табл.1

Таблиця .1

Кореспонденції рахунків по обліку адміністративних витрат

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
	Дт	Кт
1	2	3
Нараховано амортизацію по основних засобах і нематеріальних активах адміністративного призначення	92	13
Віднесено виробничі запаси на адміністративні витрати	92	20
Списані малоцінні та швидкозношувані предмети адміністративного призначення	92	22
Оплачені адміністративні витрати із каси підприємства	92	30
Оплачені адміністративні витрати із розрахункового рахунку підприємства	92	31
Списано витрати по відрядженню на адміністративні витрати	92	372
Віднесено частину витрат майбутніх періодів на	92	39

адміністративні витрати		
Проведено нарахування на заробітну плату до фонду забезпечення виплати відпусток	92	471
Віднесено вартість робіт і послуг підрядників на адміністративні витрати	92	63
Нараховано заробітну плату працівникам адміністративного персоналу	92	66
Списано адміністративні витрати на фінансові результати	79	92

При відображенні накопичення та формування адміністративних витрат, основними первинними документами в бухгалтерському обліку є:

- ✓ виписка банку;
- ✓ ПКО; ВКО;
- ✓ акт виконаних робіт;
- ✓ акт відремонтованих об'єктів;
- ✓ довідка від бухгалтерії;
- ✓ посвідчення про відрядження;
- ✓ накладна;
- ✓ інвентарний опис;
- ✓ авансовий звіт;
- ✓ рахунок;
- ✓ розрахунок бухгалтерії;
- ✓ розрахунково-платіжна відомість.

Щодо списання адміністративних витрат, то воно списується на фінансові результати і оформлюється довідкою або розрахунком бухгалтерії.

Згідно із Типовим положенням № 186 адміністративні витрати раніше входили у калькуляційну статтю «Накладні витрати» і саме головне, являли собою статті I розділу переліку накладних витрат.

Підставою для визначення адміністративних витрат є перелік основних бухгалтерських документів, а саме:

- що стосується амортизації — «Розрахунок амортизації основних засобів»;
- що стосується малоцінних та швидкозношуваних предметів — «Акт на списання малоцінних та швидкозношуваних предметів» ;
- грошових коштів — «Видатковий касовий ордер», «виписка банку» ;
- що стосується витрат на відрядження — «Звіт про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт» ;
- заробітної плати — «Табель обліку використання робочого часу», а також складена на його підставі «Розрахунково-платіжна відомість».

3. Особливості управлінського обліку адміністративних витрат.

На сьогоднішній день, українські підприємства та організації мають право та мають змогу самостійно розробляти особисті виробничі програми, плани соціального та виробничого розвитку, мають змогу визначати стратегії цінової політики, і цим самим, значно буде зростати відповідальність керівників за управлінські рішення, які були прийняті особисто ними. Керівникам необхідна достовірна інформація для прийняття ефективних та оперативних рішень щодо фінансово-господарської діяльності підприємства. Саме бухгалтерська служба займається виконанням такого завдання на підприємстві чи організації.

В сьогоднішніх умовах такий процес як управління підприємством досить таки зазнав певних ускладнень у зв'язку з наданням підприємству повної господарської та фінансової самостійності [23, с. 69].

Повне самофінансування, а також формування фінансової стратегії та політики ціноутворення, усе це має назву – фінансова самостійність підприємства. А якщо говорити про господарську самостійність, то вона полягає у вільному для підприємства виборі організаційної форми підприємства, а також виду діяльності, вибору партнерів по бізнесу, вибору ринків для збуту продукції (робіт, товарів).

Виходячи з вищесказаного, для підприємства також ускладнюються завдання, які виникають перед системою бухгалтерського обліку. Саме в таких умовах не можливо обійтись без управлінського обліку, який є досить таки важливим і використання якого створює умови для його оптимізації [23, с. 70].

На сьогоднішній день багато вчених-економістів, а також теоретиків та практиків у сфері обліку дотримуються єдиної думки про те, що управлінський облік, як самостійний вид використання та формування економічної інформації, не тільки має право на існування, але й досить є необхідним. Така позиція посіла досить важливе місце в управлінському обліку і знайшла відображення своє у міжнародних стандартах

бухгалтерського обліку та звітності, в практичній діяльності багатьох вчених зарубіжних та вітчизняних підприємств, а також така позиція досить чітко виявляється в англійській економічній літературі.

Слід відзначити, що коли діло доходить до визначення ролі управлінського обліку, то історично він досить часто мав не дуже важливе значення, тобто він був другорядним після фінансового обліку. Але згодом певні чинники призвели до того, що в управлінському обліку почало відбуватись розширення підприємств, державне регулювання, відбувались значні зміни в технологіях, а також найголовніше це – підвищення освітнього рівня менеджерів за останні десятиріччя значно пришвидшили розвиток управлінського обліку і призвели до великого визнання його як спеціальної області дослідження.

Саме через такі причини впровадження управлінського обліку на підприємствах і організаціях є досить потрібною передумовою для їх успішної роботи, а також створення оптимальної ринкової інфраструктури, і саме найголовніше це – виживання підприємств та організацій в умовах вільної конкуренції та зростання їх економічного потенціалу [23, с.71].

З метою формування управлінських рішень у складі адміністративних витрат необхідно виділити змінні, постійні та змішані витрати в залежності від того, як вони реагують на зміни рівня ділової активності підприємства або відповідають йому. У складі адміністративних витрат, з метою формування певних управлінських рішень можна виділити постійні, змінні, а також змішані витрати.

На даний момент в управлінському обліку однією з невирішених проблем є так званий розподіл адміністративних витрат для потреб управлінського обліку відповідно до сучасних умов та баз розподілу.

База розподілу оптимальна має відповідати кільком критеріям:

– насамперед, економічним. Тобто, економічні критерії мають можливість точно забезпечувати калькулювання, економічну однорідність витрат, що мають змогу розподілятися і баз розподілу; також мають змогу

віднайти тісноту зв'язку витрат, які підлягають розподілу, з вже встановленими обсягами продукції;

– математичні критерії говорять про те, що зв'язок величини, який розподіляється і бази розподілу повинні бути максимально тісними та взаємопов'язаними.

Щомісячне списання адміністративних витрат оформляється за допомогою розрахунку (довідки), складеного працівником бухгалтерії.

Методика побудови обліку адміністративних витрат передбачає на першому етапі формування цих витрат – матеріальні витрати, витрати на оплату праці тощо, а на другому їх списання на фінансові результати. У внутрішньогосподарському обліку визначається можливість їх побудови за ознаками прямого або непрямого відношення до відповідного виду продукції або іншої ознаки.

Розподіл адміністративних витрат, а саме їх порядок на окремі види основної діяльності підприємства чи організації з метою визначення в управлінському обліку їх ефективності або рентабельності не встановлений інструкцією. А саме з цієї причини підприємство при ведення управлінського обліку має вирішити такого плану питання самостійно з врахуванням специфіки діяльності за аналогією з розподілом загальновиробничих витрат.

В управлінському обліку загальногосподарські витрати потрібно інколи включати саме до собівартості продукції основного виробництва. В такому випадку можна включати товари, які належать до народного споживання, які виготовляються з відходів і до собівартості тієї частини продукції (робіт, послуг) допоміжних виробництв, які виконують для реалізації, капітального будівництва, а також для непромислових господарств підприємства розрахунковим шляхом. Цей розрахунковий шлях полягає в тому, що кореспонденція рахунків не складається. Що стосується собівартості міжцехових замовлень та собівартості бракованої продукції, то до загальногосподарські витрати не включають.

Інструментом управління діяльністю підприємства управлінського обліку є об'єднання практично усіх функцій управління, а саме: планування, облік, координація, аналіз, контроль, прийняття рішень.

Управлінський облік за своєю структурою повинен надавати інформацію для вирішення наступних питань:

- ✓ визначення стратегії та планування діяльності підприємства на перспективу;
- ✓ контроль поточної діяльності;
- ✓ оптимізація використання ресурсів;
- ✓ оцінка ефективності діяльності окремих підрозділів та їх керівників;
- ✓ зниження суб'єктивізму та підвищення економічної обґрунтованості прийняття управлінських рішень.

В управлінському обліку досить велике значення приділяється певним об'єктам обліку, таким як «центри відповідальності». Саме управління витратами відбувається через так звану діяльність людей, які змушені відповідати за цілісність того чи іншого виду витрат.

Центр відповідальності – це структурний елемент підприємства, в межах якого менеджер повинен нести відповідальність за доцільність витрат, які були понесені.

Як правило, адміністрація може мати право сама вирішувати, в яких саме розмірах класифікувати витрати, наскільки деталізувати місця виникнення витрат і як їх пов'язати з центрами відповідальності.

На сьогоднішній день, у сучасних умовах господарювання, необхідно вести досить швидкий управлінський облік, внутрішній аудит та контроль адміністративних витрат, який повинен бути економічно обґрунтованим та має розвиватися швидкими темпами, оскільки, на практиці існують перевірені методи його роботи, які дають змогу удосконалювати систему управління адміністративними витратами, а також можливість приймати адекватні та правильні заходи щодо

впорядкування документообігу в цілому та доступ до покращення фінансової дисципліни на підприємстві [16,260].

Доцільно проводити планування адміністративних витрат за кожним центром відповідальності, а також необхідно враховувати їх постійний характер і наявність змінної частини в окремих статтях.

За центрами відповідальності адміністративні витрати, а саме ведення обліку адміністративних витрат, а також загальний кошторис адміністративних витрат за деякий період часу служить вихідною інформацією для певного матеріального заохочення робітників та працівників будь-яких підрозділів за раціональне використання і економію адміністративних витрат, а також мають здатність забезпечувати інформацією керівництво щодо застосування певних санкцій до винних осіб у перевищенні планових сум адміністративних витрат [16,185].

Коли приймаються рішення про зменшення витрат на певні адміністративні потреби, тоді слід бути обачливим і потрібно дивитись, яка реакція буде на підприємстві для того, щоб вдало оперувати даною ситуацією.

Усі адміністративні витрати, які зв'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства загалом, відображаються на активному рахунку, а також на операційному, розподільному та номінальному рахунку, на рахунку 92 «Адміністративні витрати». Саме на цьому рахунку можна побачити відображення загальногосподарських витрат, які сходяться на тому, що відбувається управління та обслуговування підприємства. Що стосується рахунку 92 «Адміністративні витрати» за дебетом є можливість побачити відображення суми визнаних адміністративних витрат, а по кредиту відображається списання на рахунок 79 «Фінансові результати» [16,245].

Для ефективного функціонування певного механізму щодо управління адміністративними витратами підприємства є такі основні умови:

- можливість керівництва підприємства бути готовими до певних змін і роботи в умовах господарювання, які можуть бути новими або, які можуть виникати;
- присутність менеджменту, котрий може проводити процес управління витратами з певною ефективністю;
- присутність нормативно – правової бази, яка б могла виділити основні аспекти функціонування такого механізму.

4. Шляхи вдосконалення обліку адміністративних витрат в Україні.

Багато вчених – економістів та авторів адміністративні витрати визначають як витрати, які з усіх сторін пов'язані з обслуговуванням виробництва.

На думку цих вчених – економістів, адміністративні витрати можна тлумачити, як велика сукупність усіх витрат підприємства чи організації, які в свою чергу не можна прямо відносити на виробництво, але вони є досить таки необхідними для життя, тобто без їх виконання чи здійснення діяльність підприємства буде неможливою. Якщо говорити про адміністративні витрати, то вони не гарантують одержання вигод від їх здійснення чи впровадження, тому все-таки непрямі вигоди, які виникають, підприємство може отримати у будь-якому випадку.

Насамперед, досить таки часто, адміністративні витрати розглядаються вченими – економістами чи авторами, науковцями у своїх наукових працях, які вони здійснюють, але все ж таки в більшості вони згідні із твердженням, що адміністративні витрати – це в першу чергу витрати на обслуговування основної діяльності.

Саме для того, щоб не виникала проблема у правильному виборі бази для розподілу адміністративних витрат, необхідно здійснювати певний науково обґрунтований розподіл цих витрат, а саме: необхідно вибрати певну базу розподілу, яка підходить і яка в найбільшому значення відповідає невиробничим накладним витратам [23, 33].

Для того, щоб розподілити адміністративні витрати, необхідно перш за все, з'ясувати об'єкт розподілу. Що стосується цих об'єктів розподілу, то їх можна поділити на кінцеві та проміжні. Якщо говорити про проміжні об'єкти розподілу, то ними мають право бути лише підрозділи виробничого характеру, тому що витрати допоміжних підрозділів в самому кінцевому результаті обов'язково включаються в собівартість виготовленої продукції, а також розподіл адміністративних витрат, а саме на ці підрозділи може призвести до неодноразового включення їх в

собівартість продукції. Об'єктами розподілу адміністративних витрат, які називаються кінцевими є окремі види продукції.

Що стосується удосконалення обліку адміністративних витрат, то усі пропозиції, які вищезазначені не відображають цілком сучасну методику їх обліку. Можна вважати, що саме у фінансовому обліку адміністративні витрати повинні списуватись, як правило на рахунок 79 «Фінансові результати». А якщо говорити про управлінський облік, то саме адміністративні витрати необхідно розподіляти на окремі види виготовленої продукції, при цьому ж необхідно сформулювати її повну собівартість. А також, при формуванні необхідно зазначити те, що витрати не будуть капіталізуватись у виробничих витратах, а саме керівники будуть мати необхідну для них інформацію [23, 70].

Дивлячись на ситуацію, яка стосується обліку адміністративних витрат, необхідно виділити найголовніший ряд основних проблем, зокрема:

- неправильне визначення і недостовірні оцінки витрат діяльності;
- несвоєчасне і не правильне документальне оформлення і відображення в реєстрах обліку витрат діяльності;
- подання недостовірної та неповної інформації, яка стосується витрат діяльності для різноманітних потреб управління.

Існує три позиції щодо вирішення різноманітних проблем та вдосконалення обліку адміністративних витрат підприємства в Україні:

- можливість для порівняння міжнародних і національних стандартів бухгалтерського обліку;
- співвідношення бухгалтерського та податкового обліку витрат;
- автоматизація облікового процесу.

Щодо вдосконалення обліку адміністративних витрат, то доцільно було б, для забезпечення процесу документування операцій пов'язаних із списанням адміністративних витрат, використовувати пробну форму при списанні витрат від операційної діяльності, це значно б спростило роботу

бухгалтера, а головне позбавило б документа на списання витрат бухгалтерського суб'єктивізму. Тобто, буквально кожний бухгалтер, який відповідає за свою роботу, повинен скласти довідку на списання відповідно до своїх потреб та свого розуміння, а це в свою чергу, досить часто є незрозумілим для інших користувачів. До прикладу: коли змінюється бухгалтер чи коли відбувається перевірка.

Стосовно шляхів вдосконалення обліку адміністративних витрат, можна виокремити наступні:

- з метою забезпечення та достовірності інформації про витрати для потреб управління, необхідно проводити вдосконалення обліку адміністративних витрат, а саме:

По-перше, включення витрат, пов'язаних з обчисленням комунального податку до складу відповідних витрат діяльності, відповідно до того, якою діяльністю займаються ті працівники, чисельність яких враховується при розрахунку суми комунального податку [21, 142].

По-друге, екологічний податок, на нашу думку, доцільніше було б включати до складу різноманітних витрат, з урахуванням місця їх виникнення, наприклад до витрат виробництва.

По-третє, усунення розбіжностей між Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», оскільки, для прикладу, згідно з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» матеріальна допомога працівникам адміністративного відділу відноситься на Дт рахунку 92, а згідно з Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій така допомога відображається по Дт рахунку 949, а якщо вона надається за рахунок прибутку підприємства – по Дт рахунку 441. Також хотілося б

запропонувати відображати витрати на врегулювання судових спорів в складі витрат тої діяльності, через яку виник даний спір;

- вдосконалення методики визначення і оцінки витрат діяльності;

- встановлення більш чіткого та обов'язкового покарання в разі неправильного документального оформлення і невчасного відображення в реєстрах обліку витрат діяльності та в разі надання неповної і недостовірної інформації про витрати діяльності для потреб управління;

- покращення та вдосконалення комп'ютерних систем призначених для автоматизації облікової роботи;

- обов'язковість застосування автоматизованих систем обліку на підприємствах, з метою точності та зручності обліку.

Висновки

В діяльності будь-якого підприємства виникають витрати пов'язані з організацією та управлінням. Витрати по організації виробництва та управління поділяють на дві групи: загальновиробничі та адміністративні. До загальновиробничих відносять витрати, які пов'язані з організацією виробництва і керівництвом окремих галузей підприємства. До адміністративних відносять витрати пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства в цілому.

У господарстві облік адміністративних витрат здійснюється в основному відповідно до П(С)БО 16, який має назву «Витрати», а також відповідно до Методичних рекомендацій щодо планування обліку і калькулювання собівартості продукції, а також робіт і послуг підприємств сільськогосподарського спрямування.

Накладні, авансові звіти, рахунки, таблиць обліку робочого часу, розрахунку бухгалтерії і інші – це все є первинними документами, які відображаються накопичення адміністративних витрат. У господарстві для обліку адміністративних витрат відповідає рахунок 92 «Адміністративні витрати». На сьогоднішній день, в сучасних економічних умовах досить таки актуальною є використання у практиці контролю та обліку взагалі нових підходів до більш ефективного управління непрямыми витратами. У цьому ряді найважливіше місце притаманне адміністративним витратам.

З метою проведення реформи бухгалтерського обліку, такої як національної, а також введення в дію П(С)БО 16, яке має назву «Витрати» відбулися певні зміни у складі і формуванні собівартості промислової продукції, а також робіт і послуг і все це спричинило появу адміністративних витрат, які прийшли на зміну загальногосподарським. У результаті проведених досліджень, виявилось, що не можна ставити знак рівності між загальногосподарськими і адміністративними витратами, тому що між ними існує досить велика кількість відмінних ознак.

Для забезпечення однастайності методологічних і методичних принципів обліку і контролю адміністративних витрат велике значення має розробка їх раціональної класифікації.

В умовах реформування економіки України та здійснення комплексної реформи вітчизняного бухгалтерського обліку та розвитку управлінського обліку важливого значення набуває організація на підприємствах ефективного обліку витрат на основі розробки власної облікової політики, здатної задовольнити потреби всіх ланок управління у релевантній інформації про фінансовий стан та перспективи розвитку підприємства. Розробка такої облікової політики можлива за умови застосування у практичній діяльності підприємств сучасних методів обліку і контролю адміністративних витрат. Актуальності у цьому сенсі набувають дослідницькі роботи, що враховують специфіку кожної окремої галузі національної економіки, мають спрямованість на її технологічні та економічні відмінності.

Вдосконалення бухгалтерського, управлінського обліку і аудиту адміністративних витрат підприємств є складовою подальшого вдосконалення процесу управління господарською діяльністю підприємств у ринкових умовах та покращення їх фінансових результатів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрютіна М. Аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства (3-е вид.). М.: Справа, 2010. - 272 с.
2. Баканов М. Теорія економічного аналізу: Підручник. (4-е вид.). М.: ФиС, 2000. - 416 с.
3. Беляєв О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. Посібник.- К.: КНЕУ, 2001. – 328 с.
4. Бутинець Ф.Ф. та ін. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник. – 4- вид. доп. і перероб. – Житомир: ПП “Рута”, 2007. – 688 с.;
5. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік: проблеми визначення // Вісник ЖІТІ. - Сер.: Економічні науки .-2001.-№ 17.-С. 3-14.
6. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – 3-тє вид., перероб. і доп. –Житомир: ЖІТІ, 2001. –672с.
7. Волкова І.А.Фінансовий облік : Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 228 с.
8. Гарасим П.М., Кізіма А.Я., Забчук В.Д., Кушнірик І.П., Хомин П.Я. Фінансовий облік і звітність на підприємствах різних галузей: Навч. посібник / За ред. Хомина П.Я. —Тернопіль: Астон, 2000. –288 с.
9. Гутника В.П. Аналіз економічних систем. Вид-во: ЕКОНОМІКА, 2006. - 338 с.
10. Дишко І.Ю., Штулер Ю.Ю. Теоретичні аспекти сутності і класифікації адміністративних витрат // Актуальні проблеми економіки. – 2010. - №5. – С. 222-227.
11. Економічний аналіз господарської діяльності. / Іващенко В.І., Болюх М.А., – К.: ЗАТ «НІЧЛАВА», 2009. – 204 с.
12. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi/iaws/main.cginreg>

13. Ільків Л.А. Класифікація витрат виробництва як необхідна передумова об'єктивного обліку і дієвого контролю // Облік і фінанси АПК. -2007. - №1-2. -с. 105.
14. Лісовий А.В. Мікроекономіка: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 208 с.;
15. Методичні рекомендації по організації та веденню бухгалтерського обліку (за ред. Лузана Ю.Я., Михайлова М.Г., Жука В.М.) // Облік і фінанси АПК. - 2005. - №2. - с.106-187
16. Планування діяльності підприємства/ Тарасюк Г.М., Шваб Л.У. Навч. Посіб. – К.: каравела, 2003. – 427 с.
17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 р. №318 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.dtk.com.ua/documents/dovidnyk/nsbo/05nov5.html>
18. Пушкар М.С. Фінансовий облік: Підручник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 628 с.;
19. Соколовська Н. Поштові витрати підприємства: бухгалтерський облік та оподаткування // Все про бухгалтерський облік. -2011.-№31.-С. 33.
20. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підруч. Для студ. Екон. Спец. Вищ. Навч. Закл. – 6-те вид. – К.: А.С.К., 2008. – 784 с.;
21. Фінансова діяльність підприємства / О.М. Бандурка та ін. – К.; Либідь, 1998. – 312 с.
22. Хорнгрен Ч. Управленческий учет / Хорнгрен Ч., Фостер Дж., Датар Ш.4 пер. с англ. – СПб, 2005. – 1008с.
23. Череп А.В.Проблеми обліку і аналізу адміністративних витрат // Формування ринкових відносин в Україні. – 2005. - №9(52). – с.68-73.